

Ава Јустин: Сумрак Запада и пропаст Европе у 22-ом веку

25 децембар 2011 Св.Ава Јустин Поповић

Огроман је регистар потреба које савремени човек жудно измишља. И ради задовољења својих многобројних бесмислених потреба, људи су ову златну звезду Божију претворили у кланицу. А човекољубиви Господ је давно открио оно што је "једино потребно" сваком човеку и свему човечанству.

Шта је то? - Богочовек Христос и све што Он собом доноси: Божанска истина, Божанска правда, Божанска љубав, Божанска доброта, Божанска светост, Божанска бесмртност, Божанска вечност, и сва остала Божанска савршенства. Ето, то је "једино потребно" човеку и човечанству, а све остале људске потребе, упоређене са овом, толико су споредне, да су готово непотребне.

Када се човек светосавски озбиљно замисли над тајном свога живота и света око себе, онда мора доћи до закључка, да је потреба над потребама - одрећи се свих потреба, и одлучно поћи за Господом Христом, поћи и сјединити се с Њим, упражњавањем еванђелских подвига. Не учини ли то, човек остаје духовно бесплодан, бесмислен, безживотан; душа му се суши, расипа, распада, и он поступно изумире, док најзад сав не умре, сав без остатка. Јер су божанска уста Христова изрекла: "Као што лоза не може родити сама од себе, ако не остане на чокоту, тако и ви, ако у мени не будете. Ја сам чокот, а ви лозе: који обитава у мени и ја у њему, он ће родити много

рода, јер без мене не можете чинити ништа, Ко не остане у мени, избациће се напоље, као лоза, и осушиће се, и скупиће је, и у огањ бацити, и спалити" (Јов. 15, 4-6).

Само кроз духовно органско јединство са Богочовеком Христом, човек може продужити живот свој у живот вечни и биће своје у биће вечно. Човек богочовечанске, светосавске културе никад није сам: кад мисли, он - Христом мисли; кад дела, он - Христом дела; кад осећа он - Христом осећа Једном речју: он непрестано живи Христом Богом. Јер шта је човек без Бога? - У почетку получовек, а на крају - нечовек. Једино у Богочовеку, човек налази пуноћу и савршенство свога бића, налази свој оригинал, своју бесконачност и бескрајност, своју бесмртност и вечност, своју апсолутну вредност. Господ Исус је једини међу људима и међу бићима прогласио душу човечију за највећу драгоценост у свима световима, горњим и доњим. "Каква је корист човеку, - пита Спаситељ који се никад смејао није, - ако сав свет добије, а души својој науди? Или какав ће откуп дати човек за душу своју?" (Матеј 16, 26).

Сва сунца и звезде не вреде колико једна душа. Истрошили човек душу своју у пороцима и гресима, неће је моћи откупити, макар постао

господар свих сунчаних система...

Ту је човеку остављен један излаз, само један, и нема другог. Ево њега: Богочовек Христос је једино осигурање душе човечије, осигурање на бесмртност и вечност.

Стварима се душа не осигурава, већ поробљава. Богочовек ослобађа човека тираније ствари. Над Христовим човеком ствари немају власти, али он има над њима. Свима стварима он одређује праву вредност, јер их све цени Христовом оценом. А пошто у Христовом ценовнику душа људска има несравњено већу вредност од свих бића и ствари, то светосавски човек сву бригу своју, сву пажњу своју, посвећује души. Јер је светосавска култура првенствено култура душе.

Човек је велики једино Богом; - то је мото

светосавске, богочовечанске културе. Без Бога, човек није друго до - седамдесет килограма кржаве иловаче. Шта су људи без Бога, ако не - гроб до гроба? Европски је човек осудио на смрт и Бога и душу. Није ли тиме и себе сама осудио на смрт, иза које нема васкрсења? Сведите искрено и непристрасно биланс европске философије, науке, политике, културе, цивилизације, и ви ћете видети да су оне у европском човеку убиле Бога и бесмртност душе. Но ако озбиљно загледате у трагику људске историје, ви ћете морати увидети да богоубиство увек завршава самоубиством.

Сетите се Јуде. Он је прво Бога убио, па затим себе уништио. То је неумитни закон који влада историјом ове планете.

Зграда европске културе, зидана без Христа, мора се срушити, врло брзо срушити, пророковао је видовити Достојевски пре 90 година, и сетни Гогољ пре 100 година... И на наше очи збивају се пророштва словенских пророка. Десет векова зидана је европска вавилонска кула, и нама је пала у део трагична визија: гле, сазидана је огромна - нула!

Настала је свеопшта пометња: човек човека не разуме, душа душу не разуме, народ народ не разуме. Устао је човек на човека, и царство на царство, и народ на народ, па чак и континент на континент.

Европски човек је дошао до своје судбоносне вртоглавице. На врх своје вавилонске куле повео је надчовека, и хтео њиме да заврши своје здање, али је надчовек полудео под самим врхом, и сурвао се с куле, а и кула за њим крха се и ломи кроз ратове и револуције.

Хомо еуропаецус морао је полудети на крају своје културе; Богоубица је морао постати самоубица. Вилле зур Мацхт претворило се у Вилле зур Нацхт. Ноћ тешка ноћ легла је на Европу. Руше се идоли Европе, и није далеко дан, када неће остати ни камен на камену од европске културе, која је градове зидала а душе разоравала, која је твари обожавала а Творца одбацила...

Заљубљен у Европу, руски мислилац Херцен је дуго живео у њој, али је при крају свога живота,

пре 90 година писао: "Доста смо дуго проучавали црвоточни организам Европе; у свима слојевима, свуда смо видели прст смрти... Европа се приближује страшној катаклизми... Политичке револуције се руше под теретом своје немоћи; оне су извршиле велика дела, али нису свршили свој задатак, срушиле су веру, а нису оствариле слободу; распириле су у срцима жеље које нису биле у стању испунити... Ја сам први који бледим, и бојим се тамне ноћи што наступа... Збогом умирући свете, збогом Европо!"...

Пусто је небо, јер нема Бога на њему; пуста је земља, јер нема бесмртне душе на њој; европска култура је своје робље претворила у гробље. И сама постала гробље. "Ја хоћу да идем у Европу, - изјављује Достојевски, - и знам да идем на гробље"...

Пре Првог светског рата пропаст Европе предосећали су и претказивали само сетни видиоци словенски. После оног Светског рата то увиђају и осећају и понеки Европљани.

Најхрабрији и најискренији међу њима несумњиво је Шпенглер који је претпрошле деценије узбунио свет својом потресном књигом: Унтерганг дес Абендландес. У њој он свима средствима, која му пружа европска

наука, философија, политика, техника, уметност, религија, показује и доказује да Запад пада и пропада. Од Првог светског рата Европа се налази у ропцу. Западњачка или фаустовска култура, по Шпенглеру, почела је у десетом веку после Христа, а сада се распада и пропада, да сасвим нестане крајем двадесет и другог века.

За европском културом, расуђује Шпенглер, настаје култура Достојевскога, култура православља.

Кроз све своје културне изуме европски човек нагло умире и изумире. Заљубљеност европског човечанства у себе - то је гробница из које оно не жели, и зато не може, да васкрсне; заљубљеност у свој разум, - то је кобна страст која пустоши европско човечанство.

Једино је спасење од тога: Христос, - тврди Гогољ. Али свет, "расејан милионима блиставих предмета, који му распрштавају мисли на све стране, нема снаге да се

непосредно сретне са Христом".

Тип европског човека је банкротирао пред основним проблемом живота; светосавски Богочовек их је решио све до једнога. Европски човек решио је проблем живота - нихилизмом; Богочовек - вечним животом.

За европског дарвиновско-фаустовског човека главно је у животу - самоодржање; за Христовог човека - самопожртвовање. Први вели: жртвуј друге себи! а други: жртвуј себе другима!... Европски човек није решио проклети проблем смрти; Богочовек га је решио - васкрсењем.

Извор: Балканбашта

